

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

«25» березня 2021 р., протокол №10

ПРОГРАМА

**фахового вступного випробування
(ТВОРЧОГО КОНКУРСУ)**

для прийому на навчання за

першим (бакалаврським) рівнем

зі спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»

Освітня програма: «Естрадний спів»

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

(денної та заочної форми навчання)

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста,

освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра,

освітнього ступеня молодшого бакалавра

м. Івано-Франківськ

2021 р.

Програма фахового вступного випробування (творчого конкурсу) для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за освітньою програмою «Естрадний спів» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра / Полякова І.О./ Рось З.П. / Батюк І.І. – Івано-Франківськ: ЗВО «Університет Короля Данила», 2021. – 11 с.

Укладачі: к. пед. н., доцент **Полякова І. О.**

канд. мистецтвознавства, засл. діяч естрадного мистецтва України

Рось З.П.

засл. діяч естрадного мистецтва України **Батюк І.І.**

*Ухвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва та естрадного співу
(протокол № 8 від 23 березня 2021 р.)*

©Університет Короля Данила, 2021 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво» (Освітня програма «Естрадний спів») спрямована на підготовку професійно спрямованих здобувачів з широким доступом до працевлаштування завдяки здобутим знанням і компетентностям, а також у виявленні теоретичних та практичних здібностей абітурієнтів в галузі музичного мистецтва.

Метою фахового вступного випробування зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» є визначення рівня професійних умінь та навичок необхідних для опанування дисциплін за програмою підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Фахове вступне випробування складається з теоретичної та практичної частин (творчого конкурсу)

Теоретична частина проводиться в формі усної співбесіди, до якої абітурієнти мають змогу підготуватися за вказаним переліком теоретичних питань.

Практична частина (творчий конкурс) складається з перевірки музичних даних абітурієнта та виконання ним сольної програми.

Разом із документами, визначеними Правилами прийому до університету, вступники можуть додавати в окремій папці документи, які засвідчують результати їх творчої діяльності (грамоти, дипломи, тощо.). Якщо абітурієнти наберуть однакову кількість балів за творчий конкурс, ті з них, що надали приймальній комісії дипломи (Гран-прі, I-ої чи II-ої премій), отримають при вступі перевагу.

2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ТВОРЧОГО КОНКУРСУ)

Творчий конкурс складається з двох частин – практичної та теоретичної.

I. Практична частина має на меті комплексне оцінювання зовнішніх (естрадно-сценічних) та фахових професійних даних.

1. Виконання 2-х різнохарактерних пісень (довільно обрані зразки української та зарубіжної естради) під фонограму «мінус» без дублю основного голосу (на цифровому носії в форматі mp3 або аудіо) та української народної пісні а capella.

Комплексно оцінюються:

- зовнішні естрадні сценічні дані (привабливість, постава, гармонійність фізичного розвитку);
- довільний рух (пластична виразність, емоційність передачі характеру твору, відчуття зміни темпоритму);
- наявність вокальних даних, чистота інтонування, якість дикції, виразність та осмисленість виконання, виконавська енергетика та переконливість, риси індивідуальної трактовки відомих вокальних творів, розкриття художнього змісту пісні, здатність до виконавської комунікації.

II. Теоретична частина (усна співбесіда) має на меті виявлення загального і музичного рівнів знань абітурієнта, обізнаність по загальних та спеціальних питаннях за обраною спеціалізацією; перевірку загальної ерудиції, рівня активізації художньо-естетичного тезаурусу; виявлення здібностей до висловлення та логічного доведення власної точки зору.

ПИТАННЯ ДО УСНОЇ СПІВБЕСІДИ

I. Музична грамота.

1. **Елементи музичної мови:** основні властивості музичного звуку, назви музичних звуків (складові і буквені), звукоряд, основні ступені звукоряду, ноти, нотний стан, ключі, запис висоти звуків на нотному стані, октави, назви октав, темперований стрій, тони-півтони, мелодія та її типи, ритм, діапазон, регістр, фактура та її види.

2. **Тривалість звуків:** визначення тривалості, запис тривалості звуків, паузи, ноти і паузи з крапкою, метр, розмір, такт, наголос, затакт, синкопа, особливі види ритмічного поділу (тріолі, дуолі, квартолі тощо), прості, складні та мішані розміри.

3. **Альтерація:** визначення альтерації, знаки підвищення або пониження звуків, назви альтерованих звуків (буквенні і складові) та позначення, ключові знаки, назви і позначення подвійного підвищення або пониження звуків.

4. **Темп, динаміка:** визначення темпу, позначення темпу і характеру виконання музичних творів, назви повільних, помірних та швидких темпів (італійські). Визначення динаміки, позначення динаміки та динамічних відтінків.

5. **Поняття про лад:** визначення ладу, мажорний і мінорний лади, ступені ладу та їх позначення, стійкі й нестійкі ступені ладу та розв'язання нестійких ступенів у стійкі, гама, види мажору й мінору, лади народної музики.

6. **Інтервали:** визначення інтервалу, назва інтервалів (за кількісною і якісною характеристикою), консонанси й дисонанси, стійкі й нестійкі інтервали, розв'язання інтервалів, види інтервалів (прості і складні), обернення інтервалів.

7. **Акорди:** визначення акорду, тризвуки, види тризвуків та їх обернення, септакорди – домінантсептакорд (Д7), його обернення та розв'язання в тоніку (Т, t), ввідні септакорди (VII 7) та його види.

8. **Музична форма:** визначення форми, період, речення, фрази, мотиви, каденції, прості (двочастинні й тричастинні) і складні форми, куплетна форма, варіації, рондо, сонатна форма (форма сонатного *allegro*).

II. Сольфеджіо.

1. **Інтонувати:**

- а) гаммамажорні (натуральні та гармонічні) та мінорні (3-х видів),
б) інтервали чисті, малі, великі в тональностях мажору й мінору до двох ключових знаків та від заданого звуку вгору і вниз;
в) акорди: від звуку інтонувати всі види тризвуків; в тональностях інтонувати тризвуки головних ступенів та їх обернення, домінантсептакорд та його обернення, ввідні септакорди. Для абітурієнтів з музичною освітою D_7 з оберненнями та м. і зм. VII_7 як від заданого звуку, так і в тональностях з розв'язанням в тоніку.

2. Читання з листа:

Проспівати задану вправу з тактуванням. Складність прикладів для сольфеджування, інтонаційні та ритмічні труднощі залежать від підготовленості абітурієнта.

3. Слуховий аналіз:

Визначати на слух запропоновані гами – мажорні (натуральні й гармонічні) та мінорні (3-х видів), прості інтервали, всі види тризвуків, обернення мажорного й мінорного тризвуків, D_7 , м. і зм. VII_7 . Для абітурієнтів з музичною освітою – D_7 з оберненнями.

Орієнтовні навчальні збірники для сольфеджування:

- 1) Єпімахова О.В. Сольфеджіо на основі української народної пісні. – К., 2013. – 91 с
- 2) Павленко Т.. Сольфеджіо на основі українських пісень. – К., Музична Україна. – 2017. – 112 с.
- 3) Писаревський Н.. Сольфеджіо для музичних шкіл. – К., Музична Україна. – 1987.
- 4) В. Флис, Я. Якуб'як. Сольфеджіо для 1-4 класів дитячих музичних шкіл. Сольфеджіо для 6 класу дитячих музичних шкіл. Сольфеджіо для 7 класу дитячих музичних шкіл. – К., Музична Україна. – 1982.

III. Музична література.

Знати й назвати представників музичних стилів і зарубіжних національних шкіл, а також класиків української музичної культури. Фольклор. Жанри народної музики. Для абітурієнтів з музичною освітою – назвати найвідоміші твори композиторів та приклади фольклорних жанрів.

IV. Співбесіда для визначення рівня ерудиції по окремих питаннях розвитку музичного мистецтва та української естради.

1. Значення і роль музичного мистецтва в житті людини.
2. Основні види музичного мистецтва.
3. Жанри інструментальної музики.
4. Жанри вокальної музики.
5. Жанри хорового мистецтва.
6. Синтетичні жанри.
7. Жанри музичного фольклору (пісні, інструментальна народна музика).
8. Яке Ваше ставлення до народної пісні? Яке значення вона відіграє для культури?
9. Чи популяризують сьогодні українську народну музику, на Вашу думку? Якщо так, то хто? Якщо ні, то чому?
10. Яке Ваше ставлення до телевізійних проєктів (напр.. «Голос країни» і т.п.)? Яке значення вони відіграють у творенні сучасної української естради?
11. Які види популяризації вокального мистецтва Вам відомі? (фестивалі, конкурси, телевізійні проєкти, тощо)
12. Хто Ваш кумир сучасності? Чому? (уміння аналізувати музичні якісні характеристики окремих виконавців)
13. Сучасна поп-музика та її представники (Софія Ротару, Ірина Білик, Тіна Кароль, Олександр Пономарьов, і т.д.)
14. Які імена відомих естрадних співаків увійшли в історію естрадної музики ХХст.? Чи вплинули ці виконавці на Ваші музичні смаки?
15. Як Ви вважаєте, чи потрібно навчатися молодим виконавцям професійного якісного співу, щоб стати популярним артистом? Чому?

Комплексно оцінюються:

Перевірка музичних даних (здібностей) та рівня музично-теоретичної підготовки абітурієнта. Музична підготовка вступника оцінюється за наступними компонентами: для абітурієнтів, які мають музичну освіту – визначення на слух інтервалів, акордів (4 види тризвуків та їх обернень, D₇ з оберненнями, M і Зм. VII₇ з розв'язанням в тоніку); для абітурієнтів без музичної освіти – повторити голосом звуки, відтворити задану 4-тактну мелодію та ритмічний малюнок. Інтонувати тризвуки з оберненнями, D₇ з оберненнями, M і Зм. VII₇;

Для всіх абітурієнтів оцінюється рівень володіння знаннями в окремих галузях розвитку музичного мистецтва та української естради.

До участі у творчому конкурсі та у конкурсному відборі не допускаються:

1. особи, які без поважних причин не з'явилися на творчий конкурс у визначений розкладом час;
2. особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого цими Правилами мінімального рівня;
3. особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів.

Творчі роботи оцінює комісія, яку затверджує Голова приймальної комісії Університету Короля Данила.

Творчий конкурс оцінюється усіма членами комісії, його результати підсумовуються і заносяться у відомість, яку підписує голова та члени комісії.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Під час творчого конкурсу кожен абітурієнт може набрати максимально **200 балів**. Якщо набрано менше, ніж **100 балів**, вступник до участі в конкурсі сертифікатів не допускається.

Творчий іспит вступника оцінюється за такими параметрами:

1. Фахові професійні дані: наявність вокальних даних, якість дикції, виразність та осмислення виконання, виконавча енергетика та харизматичність, розкриття художнього змісту пісні, індивідуальні прийоми трактовки твору;
2. Зовнішні сценічні дані та пластичність (привабливість, постава, пластична виразність, відчуття стилю, відчуття зміни темпо-ритму, гармонійність фізичного розвитку);
3. Основи акторської майстерності (артикуляція, уява, сценічна імпровізація);
4. Слуховий аналіз (музичні здібності: слух, пам'ять, відчуття ритму);
5. Співбесіда (оцінюється музична грамотність, загальний інтелектуальний та культурний рівень, знання провідних естрадних виконавців України та Світу, особисті творчі здобутки (участь у конкурсах, фестивалях, тощо).

Критерії оцінювання вступного випробування для вступників за освітнім ступенем бакалавра музичного мистецтва спеціальності естрадний спів:

1 рівень (високий) 180 – 200 балів – високий вокально-технічний рівень виконання творів; розкрито жанрово-стильові ознаки музичних творів; відзначено досконале володіння технікою та артистично-сценічну культуру виконання (вміння імпровізувати, сценічна витримка, поведінка тощо); високий рівень музичної грамотності, знань з музичної літератури, компетентності в окремих галузях розвитку музичного мистецтва та української естради.

2 рівень (середній) 160 – 179 балів – достатній рівень вокальної техніки, розкрито основні жанрово-стильові ознаки твору; незначні вокально-інтонаційні похибки під час виконання; належна артистично-сценічна підготовка; достатній рівень музичної грамотності, знань з музичної літератури,

компетентності в окремих галузях розвитку музичного мистецтва та української естради.

3 рівень (достатній) 140 – 159 балів – посередній вокально-технічний рівень виконання творів; неповністю розкриті характерні жанрово-стильові ознаки музичних творів; значні технічні похибки під час виконання; частково присутня артистично-сценічна культура; задовільний рівень музичної грамотності та знань з української та зарубіжної музичної літератури.

4 рівень (низький) 100 – 139 балів – низький вокально-технічний рівень виконання творів; не розкриті характерні жанрово-стильові ознаки музичних творів; значна кількість технічних похибок під час виконання; відсутність артистично-сценічної культури; низький рівень музичної грамотності і орієнтації в галузі музичної літератури.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Андрєєва О.Ф. Основи музичної грамоти. – К., Музична Україна. –1993. – 136 с.
2. Акимова Л.Ю. Музыкальная литература. Дидактические материалы. – Смоленск: ООО "Консонанс", Часть 1, 2, 3 – 2009.
3. Барановська М.С. Естрадно-вокальна музика в Україні кінця ХХ початку ХХІ століть: тенденції розвитку. Vknukim_myst_2013_28_3.pdf
4. Вахромеев В.А. Элементарная теория музыки. – М., 2006. – 251 с.
5. Витт Ф. Практические советы обучающемуся пению. – Л., Музыка, 1963.
6. Дубровская Е.А. Теория и методика музыкального воспитания детей. – М., 1991. – 62 с.
7. Єпімахова О.В. Сольфеджіо на основі української народної пісні. – К., 2013. — 91 с
8. Казак І. І., Амосова Н. В. Музична грамота для учнів 1-7 класів дитячих музичних шкіл. – Рівне, 2005 – 96 с.
9. Кияновська Л. О.Українська музична культура. – К.: ДМЦНЗКМ, 2002. – 178 с.
10. Лісецький С. Українська музична література. – К., Музична Україна. – для 5 класу – 1982 р., для 6 класу – 1991р, для 7 класу –
11. Максимов С. Є. Музыкальная грамота. – М., Музыка. –1979. – 175 с.
12. Музыка наших днів. Сучасна енциклопедія. – М., 2002.
13. Музыка та її жанри. URL: <https://madlife.webnode.com/ua/I/muzika-ta-jiji-zhanri/>
14. Музична грамота / Навчально-методичний посібник із сольфеджіо та теорії музики для учнів 1-7 класів дитячих музичних шкіл / Укладач І. І. Казак, Н. В. Амосова – Рівне – 2005. – 96 с.
15. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських пісень. – К., Музична Україна. – 2017. – 112 с.
16. Писаревський Н. Сольфеджіо для музичних шкіл. – К., Музична Україна. – 1987.
17. Поповак Т. В. Зарубежная музыка XVIII и начала XIX века. Книга для учащихся старших классов. – М., Просвещение. –1976. – 191 с.
18. Прохорова И. Музыкальная литература зарубежных стран. – М., Музыка. – 1990. – 128 с.
19. Смаглій Г. А., Маловик Л. В. Основи теорії музики. – Х.: Факт, 2015. – 384 с.
20. Способин И. В. Элементарная теория музыки. – М., 1979. – 199 с.
21. Стили музики. URL: <https://ukrhit.com.ua/articles/nachinayushim-muzikantam/stili-muziki.html>
22. Романенко О. М. (уклад.) Музична література в тестових завданнях і кросвордах. – Київ: ІНК ОС, 2006. — 72 с.
23. Флис В., Якубяк Я. Сольфеджіо для 1-4 класів дитячих музичних шкіл. Сольфеджіо для 6 класу дитячих музичних шкіл. Сольфеджіо для 7 класу дитячих музичних шкіл. – К., Музична Україна. – 1982.